

נחל'י נצח

יו"ל ע"י מוסדות ברסלב / בראשות הרב שמואל שטרן שליט"א

גיליון מס' 699
פרשת ויקרא תשפ"א

ר"ח	אמ"ת	שבת	הדלקת נרות
19:07	18:26	17:14	ירושלים
19:04	18:28	17:31	תל-אביב
19:06	18:28	17:25	חיפה
19:06	18:28	17:32	באר שבע

דבר ראש הישיבה

מהר מהר

אל תרוץ כל כך הרבה, וגם אל תפסיק לרוץ. השאלה היא: אחרי מה. האם המוח שלנו הוא חמצי? איך זוכים להבטחה "שלא יחטא כל השונה"? לא לקלקל את כל הנשמה. וגם: מה משול ליציאת מצרים?

מחשבה של קלקול, וכמו שלמדנו מדברי רבינו שהובאו בתחילת המאמר שיעקר המחשבה הזרה הוא העניין שיסיר מעליו את החכמות החיצוניות הזרות, שזה החמץ. וזה, כאמור, על ידי בחינת "אפריים", הגברת המחשבות בתורה.

ממקום קדוש הלכו

והנה רביז"ל כתב שהמחשבות הרעות הן הנחשבות לחמץ, אך באופן כללי חז"ל ממשילים את כל ענייני היצר הרע לחמץ, שאסור אפילו בכל שהוא. ובספרים הק' מוסבר שיעקר החמץ הוא הגאווה, שהיא השורש הפורה לכל שאר המידות הרעות, והוא מחמיץ אותנו, דהיינו שלא רק שהוא עצמו חמץ, אלא הוא גם גורם לכל מהותנו להתקלקל, כמו תפוח רקוב בשק המרקיב את כל השק, או כמו ילד רע המקלקל את כל חבריו בכתה, כך הוא החמץ הרוחני שתופח ומחמיץ אותנו.

לכן, צריכים לחפש היטב את החמץ הנמצא בתוכנו. כי הוא לא רק רע לעצמו אלא הוא גורם להחמצה כללית. ולמרות שזה לא תמיד קל, לפשפש ולמשמש בחורי ובסדקי הנשמה לבער משם את המחשבות השליליות, את הגאווה, וגם את שאר הדברים הפסולים והגרועים, אבל מבואר בספרים הקדושים שניקוי החמץ הזה משול ליציאת מצרים פרטית לכל אחד ואחד (!), כפי שכתב בספר אור המאיר:

אם תאות לבו מושך אותו לקליפות, והוא בורח ממנה כמלא עיניו, ואדרבא מתחיל לחשוב בפנימיות מחשבתו מאיזה מקום נמשכת ממידות הקדושים, - כי לכולם יש להם מקום מוצא במידות העליונים, - ומעלה אותם למקומה הרמתה ולשורשה הראשון, וזה נקרא בחינת יציאת מצרים! להיות שמוציא את עצמו ממצר שלו, וגם [עוד סיבה שהדבר נקרא יציאת מצרים - כי בכך הוא] מוציא ניצוצות קדושות שנתפזרו וממקום קדוש יהלכו עד לקליפות, מוציא כל זה במחשבתו הטהורה והתפשטות הדעת אל מקורם. ונמצא, בחינת יציאת מצרים כזה ישנה בכל אדם ובכל שעה ורגע, לערך מחשבות האדם - כמו כן ישנה בחינת יציאת מצרים שלו. עד כאן לשונו.

וברוך ה', נשאר לנו עוד שבוע עד לחג הפסח, שהוא אכן עמוס בהכנות גשמיות לפסח אך אפשר להכניס בכולן מחשבה ותוכן, וגם בין לבין להשקיע בהכנת הנשמה לחג הקדוש, ואז נזכה ליציאת מצרים הפרטית, ובעזרת ה' גם לגאולה השלמה.

רבינו כותב בספרו הקדוש (תורה ה' פיסקה ד'): "אבל צריך לפנות את המוחין מחכמות חיצוניות וממחשבות זרות, מחמץ, שלא יחמיץ את חכמתו בחכמות חיצוניות ובתאות".

העיקר לשמור את המוח שלא יחמיץ, ואם לא זוכה לשמור את מוחו, נופל בחכמות החיצוניות ומבלה את ימיו בריצה אחר התאות והמידות הרעות.

שמעתי בעניין זה פעם מיהודי, שאמר: "אם תרוץ כל כך הרבה אחרי העולם הזה והבלי, לא יישאר ממך שום דבר; לפחות תרוץ קצת פחות, שאז על כל פנים יישאר משהו שהסט"א לא תיקח ממך"... אדם רץ ולא שם לב שהוא רץ ומאבד את החיים בידיים שלו. אנו אומרים כל יום בתפילה של יציאת בית המדרש "אנו רצים והם רצים, אנו רצים לחיי העולם הבא והם רצים לבאר שחת...", צריכים לדעת לאן רצים, ורבינו ז"ל אמר "תפסיקו לרוץ אחרי העולם הזה!".

וזה העניין של החיפזון בעשיית המצה, כי עבודת ה' צריכה להיות בזריזות גדולה, ויש בזה סוד גדול, סוד עשיית המצה: אם עושים את המצה באיטיות היא מחמיצה; אם אדם לא יודע לעבוד את ה' בזריזות יוצא לו חמץ, הוא מחמיץ את המוח, את המחשבות. וכל זה מגיע מכבדות, שהוא כבד וכל דבר עושה לאט לאט. הרבי אומר שכל המחשבות הזרות מגיעות מהכבדות, כל מה שבא לאדם כל מיני מחשבות שמפריעות אותו מעבודת ה' זה מהכבדות, וכן העצבות באה מהכבדות והעצלות.

ללא מחשבה חמצית

עוד בעניין המחשבות הזרות כתוב בליקו"מ (תורה צ"ז): "וזהו בחינת אפריים, כמו שכתוב (בראשית מא, נב) 'כי הפרני אלקים בארץ עניי', פרוש כי הדבר שהיה בעניות מקודם, דהיינו חרב ויבש, ועל-ידי המחשבות קדושות נעשין לו כזכויות", עכ"ל. אפרים הוא רמז לזה שצריכים להגביר את המחשבות הקדושות בתורה ואז לא יהיו מחשבות זרות.

העניין של פסח הוא שלא תהיה שום מחשבה של חמץ, דהיינו של חטא ועוון. ואפשר אולי לומר שזה העומק בדברי האר"י הק' (מובא ב"באר היטב" או"ח סי' תמ"ז סק"א), שכל מי שיישמר מחמץ בפסח מובטח לו שלא יחטא כל השנה. הכוונה שלא יהיה כלשהו חמץ, דהיינו שלא תהיה אפילו מחשבה זרה אחת כל הפסח, שום

לוודא שהבהמה מפסיקה להתקשר אליי

וקושר אותה לטבעת הקבועה ברצפה, ואני אומר לו בליבי: "כן, כן, קשור אותה, נמאס לי שהיא משתררת עלי ומנווטת אותי להיכן שמתחשק לה, תכניע אותה, תשחוט אותה, רק אל תשכח לברך לפני זה ולהעלות את נפשה על ידי הדיבור למעלת 'מדבר'".

אני מתנתק אט אט מהדמיון ומגלה שגם במציאות, כשאני יושב כעת ליד השולחן, דמעות מתקשרות בזיויות עיניי. בסך הכל לכולנו יש נשמה יהודית שהניצוץ שלה בוער כל הזמן, ותמיד כואב לה למה היא צריכה להיות בגלות פנימית לעמים הזרים ולתכונות הזרות שמשתלטות על התכונות האמיתיות שלי, רק שאני לא שם לב, אני מתרגל.

אני חושב שגם עם ישראל במצרים לא תמיד סבלו כל כך, הם גם התרגלו, ולכן חלקם לא רצו לצאת. הם לא שמו לב שבעצם כל הזמן הם עושים רק מה שהמצרי רוצה, בלי לתת רגע אמיתי לעצמם לחשוב מה רצונם האישי. וגם בשנה האחרונה של הגלות, לאחר שהתחילו המכות המופלאות והיהודים הפסיקו להשתעבד פיזית, גם אז הם לא כל כך שמו לב שכל הזמן הם עושים רק את מה שמתחשק לנפש המצרית שבתוכם, הם כמעט לא מתחשבים בנשמה היהודית המיוחדת שרוצה לעשות דברים אחרים לגמרי.

ואז משה רבינו אמר להם לקחת שיה קטן, לקשור אותו כמה ימים, ואז להכניע אותו לגמרי ולשחוט אותו. זהו, מהיום הבהמה מפסיקה לשלוט, המלכות חוזרת אלינו!

וכשישראל הכניעו את הגלות הפנימית שלהם, אזי אפשר להכניע גם את הגלות החיצונית ולהוציא אותם ממצרים ביד חזקה ובזרוע נטויה. וגם אנחנו נקריב בלב את קרבן הפסח האישי שלנו, כל אחד היכן שהוא בגלות אצל הגוף הקלאפטע הזה, כדי שנזכה במהרה לגאולה מיוחדת לא פחות.

(עפ"י ליקוטי הלכות חדש ג)

ה אתם מושיבים אותי בימים העמוסים של ערב פסח לכתוב מאמרים? הראש לא במקום, הרגליים מבוססות בקצף ובמסירי שומנים, הגוף מצידו לא מפסיק לצבור שומנים ממשלוחי המנות, ואתם עוד רוצים שאכתוב לכם מאמר על הפרשה בדרכו של רבינו?!

אבל במערכת לא מוותרים, ואין לי ברירה אלא לשבת בכוח עם דף ועט ולנסות להיזכר מהי פרשת השבוע, ועל מה היא מדברת.

אני מסתכל בלוח ורואה שאנחנו בפרשת ויקרא. יפה, אנחנו בפרשה של הקרבנות. תמיד עניין אותי מה העניין הזה של הקרבת בהמות לה, מה הפנימיות של העניין. שבוע לפני שנקריב בע"ה קרבן פסח בבית המקדש מתאים לברר מה בעצם קורה בשמים כשמקריבים קרבן, איך מתכפר לי בזה העבירה שעשיתי, מה קשורה הבהמה הזו אלי.

...

אני קורא שוב את השורה האחרונה ואני מתחיל לצחוק: "מה קשורה הבהמה הזו אלי?!" אוהו קשורה! אם הייתי "אדם" אמיתי הייתי נראה אחרת לגמרי. בינתיים אני יותר דומה לבהמה, שרודפת אחרי התאוות ואוכלת כל מה שהיא רואה באזור. הלוואי שהייתי יותר אדם, יותר מגביר את השכל והנשמה על הגוף, קצת להכניע את הגוף הזה שרק גורר אותי לתאוות.

אני מדמיין את עצמי נכנס לבית המקדש, רועד וזוחל מהקדושה, פוסע עם הבהמה שלי קשורה ליד שלי בחוט, ומרגיש איך באמת כולי קשור לבהמה שלי. למה? למה הנשמה הגבוהה שלי, שחוצבה מתחת כסא הכבוד, צריכה להיות קשורה כל כך ומוכנעת כל כך לבהמה שבתוכי? מתי כבר אתחיל להשתלט את הבהמה הזו שתשועבד תחת נשמותי הקדושה??

דמעות זולגות מעיני ללא הפוגה, ומבעד למסך הדמעות אני מבחין במטושטש ככהן שאוחז בבהמה

לצעירי הצאן

ושמרתם את המוחות

יש לשמר את המח שלא יחמיץ בהכמות פסולות ובתאוות, ואם לא זוכה לשמר את מוחו, נופל בהכמות החיצונית ומבלבל את ימיו בריצה אחר התאוות והמדות הרעות, כמו שאומרים כל יום "...הם רצים לבאר שחת". עלינו להפסיק לרוץ אחר העולם הזה ולרוץ רק אחר התורה והמצוות

מתוך מאמר ראש הישיבה

התפקיד - משמעות לחיים

התלמידים השקופים

כך גם אצל תלמידינו ובנינו, כל אחד מהם צריך שיכירו בתרומתו לסביבה. יש ילדים שמבטאים צורך זה בעשייה חינוכית, לימודית, עזרה בבית, וכו', ויש שאין להם את היכולות להביע את כישורונותיהם בדברים שבשגרה. מובן מאיליו שילד כזה הוא בעל תדמית עצמית נמוכה ביותר, ובעקבות זה הוא אף לא מנסה להצליח מכיוון שהוא לא נחשב בעיניו ללכום. מעגל נוראי זה מזיק בטווח המיידי - כשהוא לא עושה כלום עם עצמו, ולעיתים הבטלה אף מביאה אותו לידי חטא, כשפעמים רבות החטא הוא להציק לאחים ולחברים בשגרת יומם, ומזיק גם בטווח הרחוק - כשמשפיע על כל עתידו של הילד, כפי שמראים הנתונים שרבים מהנוער הנושר הם ילדים עם בעיות קשב וריכוז (ADHD), כך שמדובר בעניין של חיים ומוות רוחניים וגשמיים!

תפקיד המחנך

כאן נכנס תפקידו של ההורה והמחנך להבחין במצוקה של הילד ה"שקוף", ולהיות לו לעזר לבניית תדמיתו האישית. ניתן לעשות זאת באמצעים רבים ומגוונים, כגון שהמחנך יקדם בלימוד ע"י שהתלמיד ישאל שאלות קלות שיקל עליו לענות נכון, כשכך יטעם הילד טעם הצלחה ואט אט יחזור לו הביטחון העצמי. ההורה גם הוא יכול להחמיא מידי פעם לילד בנקודה בה הוא מצטיין, וכשהקומפלימנט יהיה מעומק הלב הילד ירגיש זאת.

עצה שנוכחתי רבות לראות בתועלתה היא שיטת התפקידים, דהיינו לתת לילדים ה"שקופים" תפקידים כל שהם שרק הם יעשו אותם, ולשדר להם ולכל הסביבה את חשיבות התפקידים שהם קיבלו על עצמם, כמה אי אפשר להסתדר בלעדיהם. אחד העיקרים בשיטה זו היא להיות עקבי בדבר, דבר יום ביומו. כשהילד ממלא את תפקידו להחמיא לו על כך, וכשהוא "שכח" לבצע את תפקידו לשאול אותו בנימה שישתמע שאנחנו לא מסתדרים בעקבות אי עשיית המטלה. דבר כזה יגרום לכל ילד לחוש גאווה עצמית, תחושת שליחות, ואחריות אישית, דבר שישקם את תדמיתו האישית של הילד, ובהמשך אף יבנה אותו לכיוון חיובי ומועיל.

לגבי סוג התפקיד - אין הבדל בעוצמת המטלה, אלא העקביות שבתפקיד והרוח שנעשה סביבו הם מה שיגרמו, בסייעתא דשמיא, לתוצאות המיוחלות.

ב

ירושלים התגורר לו אדם שאינו בריא בנפשו. בכל בוקר היה מתייצב בגינות סחרוב בכניסה לירושלים, כשעל פניו ארשת חשיבות ותפקיד רציני ביותר בידיו. כשהרמזור התחלף לאדום הוא סימן בידיו לנהגי המכוניות לעצור, וכשהרמזור התחלף לירוק הוא סימן לנהגים בתנועות נמרצות לנסוע. כמובן שכל הנהגים שמעו לפקודותיו, ולאוסרו של האיש אין קץ... כך נמשך העניין ימים רבים.

באחד הימים בעת מילוי תפקידו הוא החל לחוש כאבים בחזה, ומשהכאבים לא חלפו הזמין האיש את כוחות ההצלה בכדי שיבדקו אותו. אנשי ההצלה שהגיעו הבחינו שהוא באמצע התקף לב חמור, ואמרו לו שיש לפנותו באופן דחוף ביותר לבית החולים הדסה, אך למרבית הפלא הוא התנגד בתוקף. הפרמדיקים ניסו לשכנעו שזה לטובתו והוא הסכים עם הנאמר לו, אך התמיד בסירובו להתפנות. לאחר משא ומתן ממושך בינו לבין אנשי מד"א, פלט האיש: "יש לי בעיה קשה לעזוב את המקום. אם אתפנה לבית החולים מי יטפל בתחבורה שבכניסה לירושלים? מי יציל את הנהגים מ"תאונות" רחמנא ליצילן?". הפרמדיקים לא ידעו אם לצחוק או לבכות, אך האיש התעקש. אדם פיקח שעבר שם וקלט את הבעיה פתר אותה במהירות: הוא פנה לחולה והציע את שרותיו כ"ממלא מקום" עד להחלמתו המהירה של ה"מציל הלאומי", ורק אז הואיל מיודעינו להתפנות.

תכונה משעשעת זו איננה נחלתם הבלעדית של חולי נפש. בנפשו של כל אחד ואחד יש ממין האיש הזה, כמובן באופן שפוי יותר. כל אדם רוצה להרגיש שהוא על המפה, שצריכים את שירותיו, שיש לו מה לתרום לסביבתו. הצורך הזה נובע מהכורח האנושי הבסיסי להכרה וחשיבות עצמית. מדהים לראות שהרבה אנשים החלו לחלות בחוליים שונים ומשונים כשיצאו לפנסיה, בפרט בתחום הדיכאון (...), וכל זה בגלל התחושה שאין להם עוד מה לתרום לחברה, הדבר שובר אותם לחלוטין! אני הכרתי באופן אישי קבצן מבוגר שהיה נוסע כל ימי חייו לארה"ב לאסוף כסף, ומשהתבגר ותכפו עליו חולשתו אשתו אסרה עליו להמשיך ב"מלאכתו" הנכבדה, אך את מה שקרה לאחר מכן היא לא צפתה מראש: מצבו התדרדר נפשית ופיזית עד שבשק חיים לכל חי מתוך עוגמת נפש מרובה.

**יש ילדים
שמבטאים צורך זה
בעשייה חינוכית,
לימודית, עזרה
בבית, וכו', ויש
שאינ להם את
היכולות**

הופיע! גליון חודש ניסן

הצטרפו כעת ותקבלו חיים טובים יותר מתאים לכל בני המשפחה

מחיר נטול

28 ₪ לחודש בלבד!

מסלול 2

3 חודשים ראשונים ב-99 ₪ בלבד!

מסלול 1

חודש ראשון ב-1 ₪ בלבד!

מיוחד למצטרפים כעת:

ניצוצות

מגזין חינוכי וחינוכי

מוקד מנויים: 02-623-1218

ניצוצות

מגידה מן השמים

64 שנים לפטירת הרופא הצדיק ד"ר משה וולך, שב"ק ז' ניסן תשפ"א - תשי"ז

הגיש לו את ספרו, כמו מבקש הוא בלי מילים שיחוס עליו ויקנהו ממנו.

ד"ר וולך עשה תנועה מזרה בידיו כמי שאינו חפץ בספר, ורבי יעקב יצא מן החדר בייאוש. הוא חזר אל ביתו בתנועות איטיות, עיניו נעוצות באבני הרחוב אולי ימצא עליהן מטבע שנפל מערל כלשהו, אך לשווא.

הוא נכנס אל ביתו, השפיל את פניו כדי שלא יתקל במבטו העצוב של אשתו, שם את הספר במקומו בארגז ונשכב במיטתו בייאוש. מתמיד גדול היה רבי יעקב, שעות רבות גזל משנתו והוסיף ללימוד התורה, כפי שנרשם על מצבתו "השקדן בתורה, משים לילות כימים", וכיון שכך העיפו את גברה עליו והוא נרדם.

נוות ביתו הצדקנית מחתה בפעם המי-יודע-כמה היום עוד דמעה מזוית עינה, כמה קשה הוא עול הפרנסה! ליבה התמלא ברחמים על בעלה שמנסה לעשות את המיטב לפרנסת הבית ולא עולה בידו.

לאחר דקות מספר התעורר רבי יעקב בפתע, וכשאשתו עוקבת אחריו ולא מבינה את מעשיו הוא ניגש לארגז הספרים ומתחיל להוציא ממנו ספר אחר ספר ולנערו. "יעקב, וכי ערב פסח היום?" שואלת היא בתמיהה, אך לא נענית. "מה קרה בעלי, אין כסף וגם השכל הלך?..." קראה ברוגז מעט.

רבי יעקב לא עונה, מוציא עוד ספר ומנערו, והנה נופלת לה מג'ירת כסף מדפי הספר! "הנה, יש כסף וגם שכל..." הכריז רבי יעקב בשמחה.

"מהיכן הגיעה המגידה?" תממה אשתו, ורבי יעקב הסביר: לפני מספר דקות, בשנת, והנה אני

וואה למול עיני את אבי מולידי, זה שכבר שנים רבות מתענג עם הצדיקים בגן עדן. "מה לך עצוב בני" אמר לי טרם הספקתי להשיח את ליבי לפניו, "דוקטור וולך תחב לך מטבע בין דפי הספר כשהצעת לו אותו למכירה, ואתה לא שמת לב. קם מהרה ומשמש בדפי הספר ומצא את המטבע!"

לא ידעתי אם החלום אמיתי או שמא נובע הוא מהרהורי ליבי, אך כשמצאנו את המגידה נוכחתי לראות שהוא כזה...

דוקטור וולך הצדיק לא רצה לקנות ממנו את הספר אולי כדי שיוכל למכרו בזמן אחר לאנשים אחרים, ואולי גם כי רצה להעניק לו מתת מכובד יותר מאשר מחירו של הספר, וכל זאת בצניעה ובסתרה בלי שהמקבל ירגיש כי קיבל דבה...

לא לחינם ידוע היה הדוקטור בירושלים של מעלה כיהודי שיירתו וצדקותו מעטרתו מכף רגל ועד ראש. העולם אינו טועה.

(מקור: "לקדושים אשר בארץ" בשם רבי משה מטלון)

רבי יעקב סוכרי ישב לו בישיבה מזרחית על השטיח בביתו ועיניו בגמרא הגדולה, תוך שהוא מתנועע בקצב ופיו מזמר נעימות דמשקאיות. לרגע הוא עוצר לימודו, עיניו נעצמות והוא מהרהר בקושיא שצצה במוחו, לעיתים הוא מתרצה בתירוץ נהיר וממשיך ללמוד בנעימה, ולעיתים הוא רושמה על גליון סמך למען תהיה לזכרון עדי יאיר ה' עיניו.

אשתו הצדקנית והצנועה עברה מדי פעם על פתח החדר שבו ישב ונאנחה עמוקות. משאת חייה היה לראות את בעלה יושב ולומד כך, כשהוא כמעט שוכח מהמחסור המושלל בבית ועושה בו כבתוך שלו, אך עדיין הרעב צובט בקיבה הריקה, ולה אין את התורה להשתעשע בה ולשכוח מענייה.

רבי יעקב מרים אליה את עיניו המאירות באורה זו תורה: "מה תרצי, אשתי?". היא לא היתה צריכה להרחיב: "יום חמישי היום..."

אנחה כבדה התגלגלה מגרונו של רבי יעקב. הארנק הריק הצטלצל לו באלם קול מכיס בגדו. הוא זמזם לעצמו מספר רגעים חרישית, מנסה לחשוב מהיכן תוכל לצמוח ישועתו, אולי למכור איזה כלי לא נחוץ בשוק הירושלמי, ומשהעלה חרס במוחו החווה בידו תנועה של "השם יעזור", והמשיך ללמוד בנעימה.

שעות רבות חלפו וצללי ערב נטו. רבי יעקב קם ממקומו והתכוון לתפילת מנחה שתתחיל בעוד כשעה, תוך שענייה של אשתו תלויות בדמותו הצנומה. הוא הבחין במבט הזה, והבין שעדיין הבית ריק. מאין יבא עזרו? יום שישי קצר מחר, ואם לא ישיג כעת מעט מעות מה יאכל בשבת?

בלית ברירה הוא ניגש לארגזים המונחים על הרצפה, שם ניצבו ספרים סדורים כחיילים במשמר. לא סתם ספרים היו הם, אלו הם בבת עינו, כרכים רבים של ספרו "ויקרא יעקב" שהדפיס עוד בהתגוררו בסוריה מולדתו, פרי עמל וגייעה של שנים.

הוא נטל ספר אחד, טמנו בחיקו ויצא החוצה. אולי ימצא לספר קונה שיצילו מחרפה בשבת המתקרבת.

עם יציאתו מביתו נתקלו עיניו בבניין בית החולים שערי צדק. הוא הביט ימינה ושמאלה, ובראותו סביב את בני ירושלים המסובלים בעניות החליט שהטוב ביותר לפנות אל מנהל בית החולים דוקטור וולך. הן הוא ידוע בכל העיר בחמלתו על כל חלכא ורוצון, אולי ירחם גם עליו ויתן לו מספר מטבעות עבור ספרו, שיהיה לו לכבוד שבת קודש.

רבי יעקב נכנס אל הבניין, ובהדרגת העובדים מצא את חדרו של ד"ר וולך ונעמד בפתחו. ד"ר וולך הרים את עיניו ושאל את העומד בפתח לרצונו, ורבי יעקב נכנס

מלא ביראת שמים. ד"ר משה וולך

שאלה:

"אתה רואה את הבשר הזה? זה לפסח"

בזה, למרות שהשולחן ערוך לא החמיר בזה וכדעתו נקטו הרבה אחרונים (מ"ב שם).

ובדיעבד: אם אמר על בשר "זה לפסח", ה"משנה ברורה" (שם סק"א) פסק שלא נאסר הבשר. וה"שולחן ערוך הרב" כתב, שטוב לחוש לדברי המחמירים לאסור באכילה בגדי וטלה אם אינו הפסד מרובה או שעת הדחק, אבל בכל מקרה מותר בהנאה.

נציין, כי מותר לומר "די פלייש איז אויף פסח" [הבשר הזה על פסח], כיון שאומר בלשון "על".

עוד נוסיף את דברי המשנה ברורה, שגם בצליית ה"זרוע" לקערת ליל הסדר אסור לומר "צלה לי בבקשה זרוע לפסח", אלא "לקערה" או "ליום טוב".

תשובה: אסור לומר בלשון זו, אלא עליך לומר "בשר ליום טוב". ובדיעבד, הבשר מותר באכילה לרוב הדעות.

החוב דברי: נאמר בגמרא (פסחים נג, א) שאסור לאדם לומר "בשר זה לפסח", שנראה כאילו הוא מקדיש אותו לקרבן פסח.

ונפסק בשולחן ערוך (או"ח סי' תסט) שאסור לומר זאת בין על בשר ובין על בהמה חיה, וגם בפרה ושור ולא רק בגדי או טלה, אף שאינם כשרים לקרבן פסח, כי אפשר לפרש את דבריו שהתכוון להקדישם כדי למכרם ולקנות בדמיהם קרבן פסח.

ויש המחמירים שלא לומר גם על דגים ועופות וכל דבר שהוא [מאותה סיבה שהזכרנו בסמוך] (מ"ב שם סק"ב ופסק"ת הע' 2), ולכתחילה טוב להזהר

ניצוץ לשבת

מתוך גליון 'ניצוצות', מגזין הלב לכל המשפחה

ליל הסדר בציון הקדוש

יתירה, ובלא לתת שימת לב כלשהיא לענייני של חומרא".
אנו מנסים להבין מה עושים שני ילדים במשך שבועיים עד פסח במירון דאז. "סבא היה קם בחצות ובשקט מוחלט כדי שלא נתעורר, והיה מכין לנו סנדוויצ'ים. לאחר מכן היה עולה לציון הקדוש, וחוזר לקראת הנץ להעיר אותנו. היינו הולכים לציון, ומשם אחרי התפילה הלכנו איתו למערת בית הלל. כל זה לקח כמה שעות. אחר כך המשכנו לציון של רבי יוחנן הסנדלר, וכשחזרנו לרבי שמעון כבר הגיעה שעת מנחה".

חולפים שבועיים ימים מלאים בתפילות והתבודדות, מגיע הלילה הקדוש 'ליל הסדר', כיצד הוא עורך את הלילה הקדוש? אנו שואלים. ור' יונה משיב באחת, עינינו נעצמות ונראה כאילו חוזר לאותם ימים מלאי הוד וקדושה. "סבא היה יושב בשולחן הסדר כמעט כל הלילה. בציון עצמו לא היו אנשים, הכל היה שממה. כידוע לסבא היה מקום מיוחד ליד הציון. ב'מי שמואל' הוא מזכיר את זה הרבה. שם הוא היה יושב והיה קורא את ההגדה בקול רם כשהפנים שלו היו מבהילות ממש"

(מגזין 'ניצוצות' סבת תשע"ט)

ה"ח ר' יונה הורביץ: "פעמיים נסעתי עם סבי, הרה"ח רבי שמואל הורביץ זצ"ל, לפסח במירון. הוא היה לוקח שניים מנכדיו: אותי ואת ר' שלמה הורביץ ז"ל. היינו נוסעים שבועיים לפני פסח, והיינו עורכים את הסדר בהיכל הציון הקדוש באתרא קדישא.

בחכמה ובגינה יתירה. הרה"ח רבי שמואל הורביץ

"הסבא רבי שמואל היה מנקה בידודיות את הדירה. אני זוכר שכבר שבוע לפני פסח הדירה הייתה נקיה ומצוחצחת, והיינו אוכלים בחצר. כשהייתי מודיע לו שסיימנו לאכול את ארוחת הערב הוא היה אומר לי: 'קודם כל נעזר את הבגדים, שחלילה לא יכנס לבית פיזור של חמץ', והיה מדקדק ומסתכל עלינו בעיניו הקדושות לבחון שאנו עושים זאת כהוגן ומנקים את עצמנו הדק היטב.

"יש לציון", ממשיך ר' יונה, "כי סבא היה מחמיר גדול בעיקר בענייני קדושה, חמץ, וחיבוב המצוות, אבל את כל החומרות הוא שמר לעצמו. מעולם הוא לא העיר לבני ביתו או הורה לילדיו כיצד להתנהג, ואם היו דברים שראה בהם עניין חשוב מצד עצמו, הוא עשה זאת בחכמה ובינה

פתגם השבוע

הורים צריכים להקדיש זמן בכל יום לדבר על מצב ילדיהם

מתוך הספר 'פיקודן משמים', המדריך המושלם לחינוך. מאת ראש הישיבה הרב שמואל שטרן שליט"א

ההצלחה ולרפואת הרב אליעזר בן עטיא שליט"א

טל משה בן בת שבע ואדל
בת דבורה ציפורה רחמים לכל הישועות

העלון נתרם השבוע

ההצלחה
משפחת אוקן

ההצלחה
משפחת שרון

ההצלחה
משפחת שילר

ניצוץ בר"ה

סטודיו טאטע

סטודיו ליצירת יהודית

יצונו בד"ץ | צילום ילדים ומשפחות | מתנות ומזכרות |

tate.odell@gmail.com | 054.844.1858

דְּעַר רַבִּי אִיז דָּא

דברי רבי נתן נבנסים לכל לב יהודי. יהודה גרין בביצוע השיר החדש

זה החל ברגע של שבר פנימי, כשבמקום להיפגש בהיכל הקלויז הענק באומן הם נפגשו בבית הכנסת הקטן בשכונת רמות בירושלים, אבל שלט אחד שהיה תלוי על קיר בית הכנסת שינה את הסיפור כולו והביא לעולם את השיר המיוחד שכובש כל חלקה בעם ישראל, "דער רבי איז דא".

המשפט ששינה את הכל

האחים ר' יהודה גרין ור' פנחס גרינוולד, מי שעומדים מאחורי הלהיט החדש, שוחחו עם מגזין ניצוצות וסיפרו את הסיפור המיוחד שהביא ליצירת השיר המוצלח. "באמת, הכל התחיל בשרון הלב שהיה לנו בראש השנה האחרון", משחזר ר' פנחס גרינוולד.

ליל "זכור ברית" הגיע ואחריו גם ראש השנה, כשנכנסו אל בית הכנסת בראש השנה הבחינו מיד כי גבאי בית הכנסת ר' שמואל הורוביץ תלה שני שלטים ענקיים על קירות בית הכנסת, עליהם היה כתוב בגדול משפט אחד בלבד בן ארבע מילים, אבל זה היה מספיק בכדי לגעת לנו בדיוק בנקודה הכי כואבת בלב: 'דער רבי איז דא', שפירושה בעברית 'רבינו כאן'.

"למעשה המשפט הזה מגיע משיחה שאמר ר' לוי יצחק, והיא מובאת בשיח שרפי קודש (ח"ב ס' תק"צ): פֿעם, אַחר שְׁמֵרוֹ אַנ"ש בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה אֶת אַחַת הַתְּפִלוֹת, מְרֹב הַהֲתַעֲוּרוֹת שֶׁהָיָה, אָמַר לָהֶם מוֹהַרֲנ"ת: "אֲנִי מֵאֲמִין שֶׁרַבְּנוּ נִמְצָא פֶּאן עֲמוֹנֵי, וְכִשְׁרַבְּנוּ פֶּאן כָּל הַשְּׂבָעָה רוֹעִים פֶּאן, אֲנִי מֵאֲמִין בְּזֶה כָּאֵלֹהֵי אֲנִי רוֹאֶה זֹאת" - [אִיךְ גְּלִיב אַז דְּעַר רַבִּי אִיז דָּא זַיִנְען אַלע שְׂבָעָה רוֹעִים דָּא - אִיךְ גְּלִיב גְּלִיךְ ווי אִיךְ זַעה], וְכִשְׁאָמַר אֶת אֵלֹהֵי הַתִּיבוֹת הַאֲחֻרוֹנוֹת הַיְיָשִׁים כָּל פֶּךָ עַד טְסַפְרוּ אַנ"ש שֶׁהָרְגִישׁוּ בוֹ שֶׁבְּאֲמַת הוּא רוֹאֶה מַה שְׁאֹמֵר.

עוצמה של מילים

ואז, בין הדגים לבשר, תוך כדי שיחה, בנו של ר' פנחס ר' נחמן גרינוולד מתחיל לזמזם, "זה התחיל כמו תנועה קלה כזו, כאילו בלי להרגיש, אבל זה פשוט חזר על עצמו, ולאט לאט הצטרפנו כולנו, 'דער רבי איז דא', דער רבי איז דא, דער רבי איז דא, מצאנו את עצמנו מנגנים את זה שוב ושוב.

"למחרת התקיימה סעודה שלישית בבית הכנסת, כמובן שבהתחלה הייתה אווירה ממש לא משמחת, איש מאתנו לא חשב שהוא יהיה כאן בראש השנה במקום באומן, אבל אנחנו הרגשנו שיש לנו את התרופה למצב הזה. שרנו להם את הניגון שרק אתמול התבשל אצלנו בסעודה, רק אז הבנתי איזו עוצמה טמונה בו".

את השיר הזה הם מעביינים לאחיו של ר' פנחס, בעל המגן ר' יהודה גרין. "אני לא שוכח לרגע את הפעם הראשונה שבה שמעתי את השיר הזה", אומר בהתרגשות גדולה ר' יהודה גרין בשיחה המיוחדת לניצוצות.

את העוצמה הגדולה של השיר מגלה עוד יותר יהודה גרין שבוע אחרי זה והוא נותר המום. "זה המשיך שבוע אחר כך, בעיצומם של ימי חול המועד סוכות, כשנסעתי לפלורידה לשמחת בית השואבה יחד עם הנגיד ר' אליעזר שיינר.

אי אפשר להפסיק לשיר

"במהלך הנסיעה השמעתי לו את השיר, ובשמחת בית השואבה הוא ניגש אליי וביקש שאשיר את זה. התחלתי ככה בחשש, בכל זאת שיר חדש... אבל לא יאומן: אחרי רבע שעה כל האולם היה באוויר, ברגע שהם קלטו את השיר כבר לא היה אפשר להפסיק לשיר".

בחודש שבט האחרון השיר הזה יוצא בביצוע המיוחד כל כך של יהודה גרין, ומחר מאד הוא הופך לשיר המדובר ביותר בישראל ובשאר הקהילות היהודיות ברחבי העולם, שבפרט בשנה האחרונה נאלצו להתנגעגוע לרבנים ולאדמו"רים מרחוק, ומשמים נשלח לעם ישראל הדיבור הקדוש הזה מרבי נתן.

כולל יום שישי

דרושים תורמים עבור בשר, דגים, יין, סלי מזון, ושאר ירקות ומוצרים לחלוקה לכבוד שבת קודש עבור 50 אברכים מתמידים המתמסרים ללימוד התורה הקדושה בשעות הבוקר מידי יום שישי בכולל 'נחלי נצח'

לתרומות: 053-31-25231

להזמנות:
02-6289761
052-7679638

שביל חדש
נפתח אל הלב